

گزارش صنعت بیمه

واحد سرمایه‌گذاری و تحلیل اوراق بهادار

”

شرکت‌های بیمه از نهادهای مهم در بازار سرمایه اند که از طریق پذیرش ریسک‌های متنوع و همچنین تجهیز و تقویت منابع مالی برای سرمایه‌گذاری در بازار پول و سرمایه نقش موثری در توسعه اقتصادی کشور دارند.

شرکت‌های بیمه با دریافت مبالغی تحت عنوان حق بیمه، پرداخت خسارت‌های احتمالی را در آینده تعهد می‌نمایند. از آنجا که خسارت‌ها با احتمال مواجه است و مربوط به زمان آینده است، وقفه زمانی قابل ملاحظه‌ای بین دریافت حق بیمه و پرداخت خسارت در صورت وقوع دارد. این وقفه زمانی است که در حقیقت امکان مشارکت فعال شرکت‌های بیمه در بازار سرمایه و سرمایه‌گذاری وجوه انباشته شده تحت حق بیمه و ذخایر فنی را فراهم می‌آورد.

“

B

فهرست مطالب

4

گزارش ماهانه
شرکتهای بیمه ای

3

صنعت بیمه در چهار
ماهه سال ۱۴۰۴

2

صنعت بیمه در سال ۱۴۰۲

1

تعاریف و مفاهیم
صنعت بیمه

بخش اول

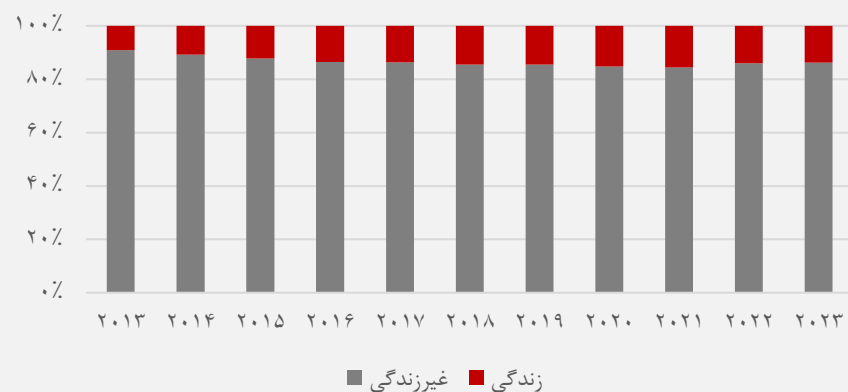
تعاریف و مفاهیم

عنوان	۱۴۰۰ (۲۰۲۱)	۱۴۰۱ (۲۰۲۲)	۱۴۰۲ (۲۰۲۳)
شاخص های اقتصادی	رتبه جهانی اقتصاد کشور	۴۸	۴۲
	تولید ناخالص داخلی با قیمت جاری (میلیارد ریال)	۶۵,۳۶۲,۶۰۰	۱۳۹,۳۴۳,۶۲۹
	جمعیت (میلیون نفر)	۸۴	۸۶
	نرخ برابری ارز (دلار آمریکا به ریال)	۲۳۰,۸۱۹	۳۸۲,۳۴۴
	حق بیمه تولیدی (میلیارد ریال)	۱,۱۴۹,۷۹۵	۲,۷۹۷,۱۱۶
شاخص های بیمه ای	نرخ رشد حق بیمه تولیدی کشور بر حسب ریال (درصد)	۴۰	۵۳
	حق بیمه تولیدی (میلیارد دلار)	۵	۷
	رتبه جهانی صنعت بیمه (برحسب حق بیمه)	۴۹	۴۶
	سهم از حق بیمه های زندگی (عمر) در کشور (درصد)	۱۶	۱۴
	حق بیمه سرانه (نسبت حق بیمه به جمعیت) (میلیون ریال)	۱۴	۲۱
بازار بیمه منطقه (چشم انداز) *	حق بیمه سرانه در کشور (دلار)	۵۹	۷۰
	ضریب نفوذ بیمه در کشور (درصد)	۲	۲
	سهم ایران از حق بیمه های منطقه (درصد)	۷	۸
	نرخ رشد حق بیمه های تولیدی در منطقه (درصد)	۱۲,۲-	۱۳
	سهم از حق بیمه های زندگی در منطقه (درصد)	۲۹	۲۷
بازار بیمه جهان *	حق بیمه سرانه در منطقه (دلار)	۱۲۵	۱۳۷
	ضریب نفوذ بیمه در منطقه (درصد)	۲,۰	۲,۰
	سهم ایران از حق بیمه های جهان (درصد)	۰,۱۰	۰,۱۰
	نرخ رشد حق بیمه های تولیدی در جهان (درصد)	۸	۶
	سهم از حق بیمه های زندگی در جهان (درصد)	۴۳	۴۱
بازار بیمه جهان *	حق بیمه سرانه در جهان (دلار)	۸۷۴	۸۵۳
	ضریب نفوذ بیمه در جهان (درصد)	۷	۷

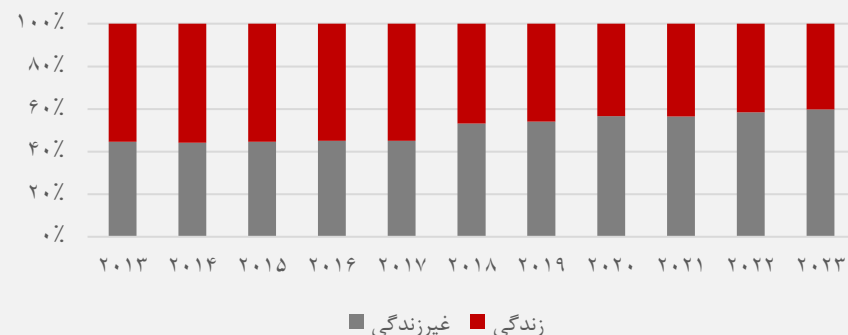
- **حق بیمه تولیدی** مبالغ حق بیمه بیمه‌نامه‌هایی که طی دوره مورد بررسی توسط مؤسسات بیمه صادر شده‌اند. این مبالغ در بیمه‌های غیر زندگی بر مبنای حق بیمه صادره و در بیمه‌های زندگی بر مبنای حق بیمه‌های وصولی (دریافتی) لحاظ می‌گردد.
- **حق بیمه سرانه** نسبت مجموع حق بیمه‌های تولیدی مؤسسات بیمه در یک سال به جمعیت هر کشور است و بیانگر مقدار حق بیمه‌های است که به طور متوسط هر نفر پرداخت کرده است.
- **ضریب نفوذ بیمه** برای مقایسه وضعیت صنعت بیمه کشور با کل اقتصاد از شاخص ضریب نفوذ بیمه استفاده می‌شود. این شاخص نسبت حق بیمه های تولیدی مؤسسات بیمه در یک سال به تولید ناخالص داخلی (به قیمت جاری) است و بیانگر حرکت سریعتر (یا آهسته تر) صنعت بیمه در مقایسه با مجموعه اقتصاد کشور است.
- **تولید ناخالص داخلی (GDP)**، ارزش کل کالاها و خدمات نهایی تولید شده در کشور در یک بازه زمانی معین است که با واحد پول جاری کشور اندازه‌گیری می‌شود. منظور از کالاها و خدمات نهایی، آن دسته از کالاها و خدماتی است که در انتهای زنجیره تولید قرار گرفته اند و خود آنها برای تولید و خدمات دیگر خریداری نمی‌شوند.

سهم حق بیمه‌های زندگی و غیر زندگی در ایران

سهم حق بیمه‌های زندگی و غیر زندگی در جهان

نوعی بیمه است که در آن بیمه گر متعهد میشود مبلغ معینی به صورت سرمایه و یا مستمری به بیمه گذار و یا ذینفعانی که او تعیین کرده است پرداخت کند. بیمه گذار میتواند برحسب شرط دریافت مزایای بیمه نامه زندگی (حیات و یا فوت بیمه شده)، نحوه دریافت مزایا (یکجا و یا مستمری)، زمان دریافت مزایا و نحوه پرداخت حق بیمه، هر نوع بیمه نامه‌های را که پاسخگوی نیازهای باشد، خریداری نماید. بیمه نامه‌های زندگی به دو صورت انفرادی و گروهی صادر شده و بیمه‌شدگان را تحت پوشش قرار میدهند. رایج‌ترین بیمه نامه انفرادی در این رشته، "بیمه‌نامه عمر و پس‌انداز" است که علاوه بر جنبه پس انداز و تشکیل سرمایه، خطر فوت را تحت پوشش قرار میدهد. مزایای بیمه‌نامه‌های انفرادی میتواند به شرط فوت بیمه شده به بازماندگان او (یا ذینفع بیمه نامه) تعلق یابد. یکی از نمونه‌های بیمه‌نامه‌های گروهی "بیمه نامه عمر کارکنان دولت" است که کارمندان یک سازمان دولتی را تحت پوشش قرار میدهد.

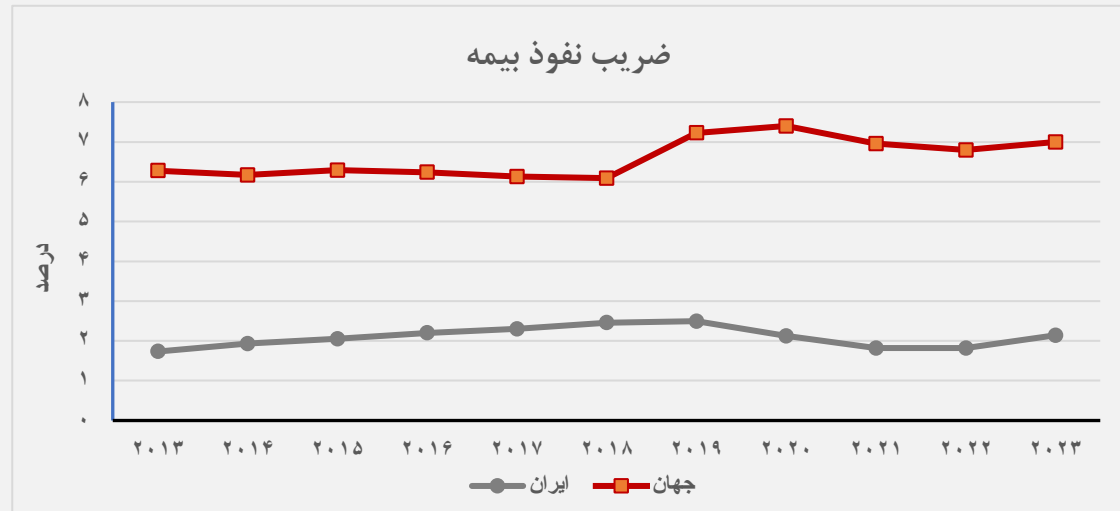
سایر رشته‌های بیمه به جز بیمه‌های زندگی، تحت عنوان "بیمه‌های غیر زندگی" دسته بندی میشوند شامل:

آتش سوزی	باربری	حوادث	حوادث راننده
بدنه اتومبیل	شخص ثالث و مازاد	درمان	کشتی
هواپیما	مهندسی	پول	مسئولیت
اعتبار	نفت و انرژی	سایر	

بیمه‌های زندگی

بیمه‌های غیر زندگی

عملکرد صنعت بیمه در سال ۱۴۰۲

افزایش ضریب نفوذ بیمه به عنوان یکی از شاخصهای توسعه و رشد اقتصادی کشورها محسوب میشود و با توجه به اینکه بین ضریب نفوذ بیمه و توسعه اقتصادی رابطه دوطرفه برقرار است، افزایش مقدار ضریب نفوذ باعث بهبود توسعه و رشد اقتصادی و در نتیجه بهبود وضع معیشتی افراد جامعه میگردد.

مطالعات جدید نشان میدهند که تاثیر متقابل توسعه مالی و شاخصهای آزادی اقتصادی بر ضریب نفوذ بیمه در کشورهای منتخب مثبت و معنادار است. همچنین، تاثیر متغیرهای توسعه مالی، آزادی اقتصادی، درآمد سرانه، سرمایه انسانی، و درجه شهرنشینی بر ضریب نفوذ بیمه مثبت و معنادار است، اما متغیرهای نرخ بیکاری و تورم اثر منفی دارند.

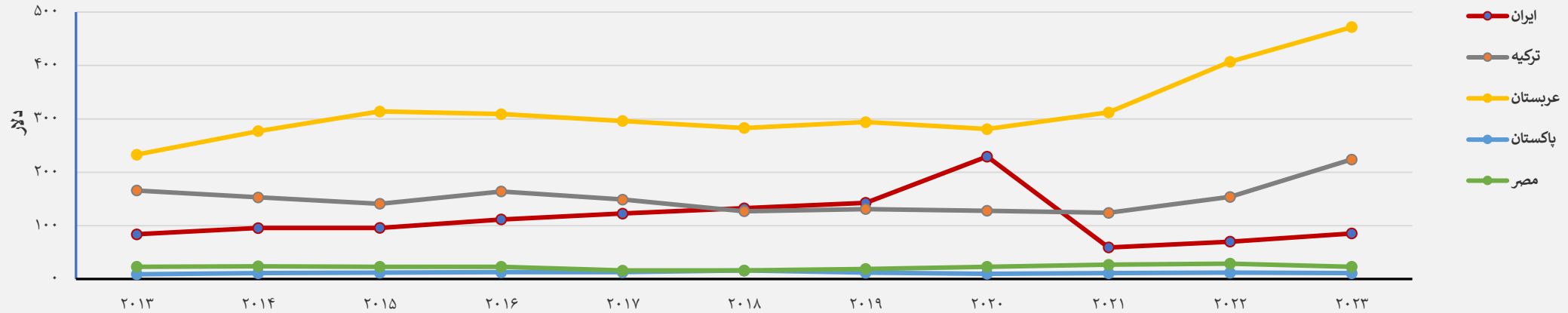
* روند کاهشی ضریب نفوذ بیمه از سال ۱۳۹۹ (۲۰۲۰) تا پایان (۲۰۲۲) ۱۴۰۱، به دلیل رشد اسمی بالاتر تولید ناخالص داخلی (به واسطه تورم قیمت ها) در مقایسه با رشد حق بیمه تولیدی بوده است.

فاصله ضریب نفوذ بیمه کشور ایران با متوسط جهانی و کشورهای پیشرو چشمگیر است. صنعت بیمه کشور در عمل شاهد حضور وسیع بخش خصوصی نیست و نهادهای دولتی و وابسته به دولت، سهامدار شرکتهای بیمه هستند. تحلیل ساختار بازار بیمه کشور حاکی از وجود شرایط انحصار موثر در بازار است. سهم بالایی از بازار در اختیار چهار بنگاه اصلی (ایران، آسیا، البرز، و دانا) فعال در صنعت است و به رغم اجرای سیاستهای خصوصی سازی، بازار بیمه کشور همچنان از تمرکز بالایی برخوردار است و در وضعیت انحصار چند جانبه سخت قرار دارد. علاوه بر این، بر اساس بررسی های انجام شده فاصله ضریب نفوذ بیمه کشور ایران با متوسط جهانی و کشورهای پیشرو چشمگیر است. ولی در سالیان گذشته با ورود شرکتهای خصوصی، شاخص تمرکز در صنعت بیمه بهبود یافته و ضریب نفوذ بیمه افزایش داشته است.

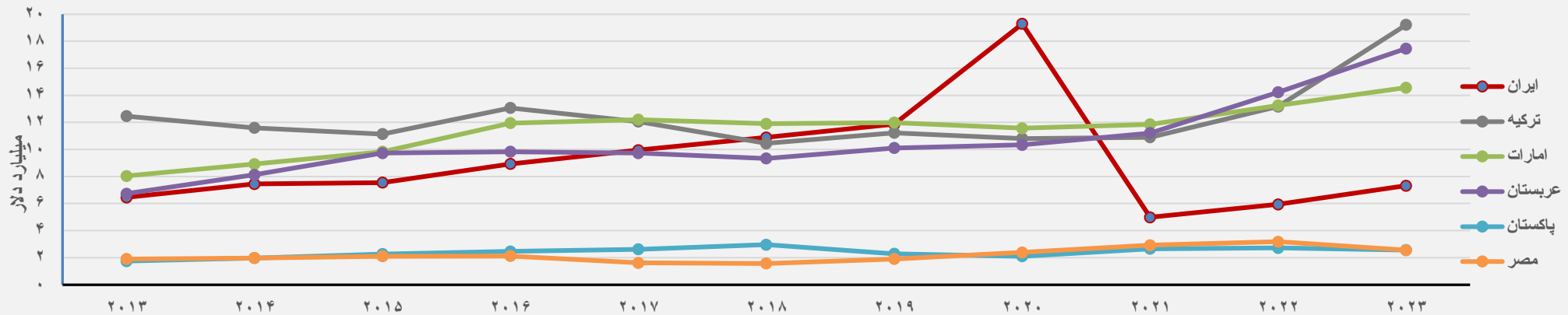
عملکرد صنعت بیمه در سال ۱۴۰۲

حق بیمه سرانه در ایران و چند کشور منتخب

حق بیمه تولیدی در ایران و چند کشور منتخب

چکیده آمار عملکرد بازار بیمه در چهار ماهه اول سال ۱۴۰۴

عنوان شاخص	مقدار شاخص	تغییر در مقایسه با مدت مشابه سال قبل
حق بیمه تولیدی	۵/۲۱۶ همت	۸/۴۹ درصد رشد
تعداد بیمه نامه صادره	۸/۲۴ میلیون فقره	۳/۱ درصد رشد
خسارت پرداختی	۲/۱۰۳ همت	۷/۷۱ درصد رشد
تعداد خسارت پرداختی	۹/۳۱ میلیون مورد	۲/۲۳ درصد رشد
نسبت خسارت (*)	۷/۴۷ درصد	۱/۶ واحد افزایش
سهم بخش غیردولتی (**)	۶/۸۲ درصد از حق بیمه تولیدی	۲/۷۹ درصد از خسارت پرداختی
سهم رشته‌های عمده از بازار (**)	درمان	شخص ثالث و مازاد
	زندگی	بدنه اتومبیل
	۷/۴۸ درصد از حق بیمه ۸/۴۴ درصد از خسارت	۵/۲۱ درصد از حق بیمه ۳/۲۳ درصد از خسارت
	۳/۱۲ درصد از حق بیمه ۳/۱۴ درصد از خسارت	۳/۴ درصد از حق بیمه ۹/۷ درصد از خسارت

(بر اساس ارقام خود اظهاری شرکت‌های بیمه در سنهاب)

توضیح مهم: همت: علامت اختصاری «هزار میلیارد تومان» است.

توضیح مهم: افزایش سهم بیمه درمان (با پیشی گرفتن از سهم رشته شخص ثالث و مازاد) در بازار بیمه، به واسطه اجرای آیین‌نامه‌های شماره ۱/۹۴ و ۲/۹۴ با تشکیل کمیته نرخ‌گذاری و بررسی شرایط قراردادهای درمان گروهی بزرگ و دریافت حق بیمه بابت قراردادهای بزرگ درمان گروهی در شرکت‌های بیمه دانا و ملت به ترتیب با صندوق بازنشستگی کشوری و گروه ایران خودرو در فروردین سال جاری و قرارداد شرکت بیمه دی با سازمان بنیاد شهید و امور ایثارگران در اردیبهشت ۱۴۰۴ می‌باشد.

(*) در محاسبه نسبت خسارت (حاصل تقسیم خسارت پرداختی به حق بیمه تولیدی برحسب درصد) مبالغ خسارت‌های معوق، ذخایر حق بیمه، کارمزد شبکه فروش و هزینه‌های اداری - عمومی در نظر گرفته نمی‌شود. شایان ذکر است، بررسی آمار عملکرد بازار بیمه از حیث "نسبت خسارت" در این مدت نمی‌تواند ارزیابی مطلوبی از آن در دسترس قرار داده و فعالیت واقعی را نشان بدهد، چرا که با گذشت تنها چهار ماه از سال، دریافت کامل حق بیمه‌های مربوط به برخی از بیمه‌نامه‌های صادره در این مدت انجام نگرفته و تا پایان سال وصول خواهند شد.

(**) در تحلیل سهم از پورتنوی بازار بیمه باید این موضوع را مورد توجه قرار داد که سهم شرکت‌ها (بخش دولتی و غیردولتی) و رشته‌های بیمه در دوره‌های زمانی کمتر از یک سال معمولاً با تغییرات زیادی همراه است.

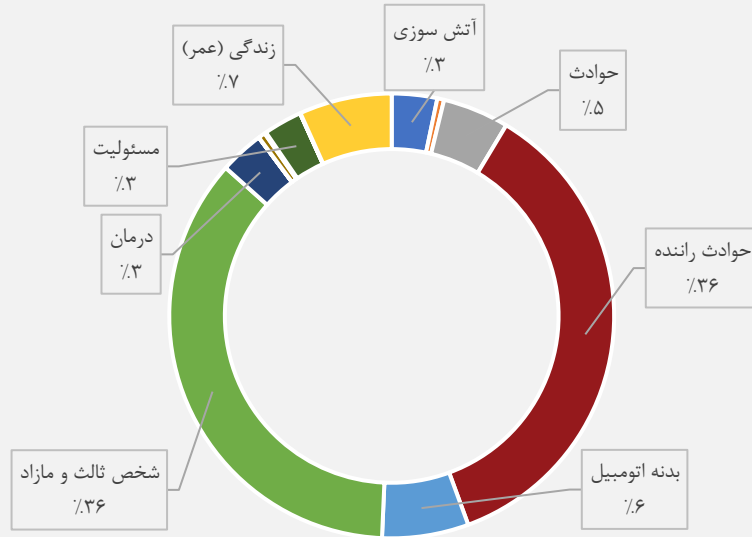
چکیده آمار عملکرد بازار بیمه در تیر ۱۴۰۴

- ❖ « ارزش بیمه نامه » عبارت است از: نسبت حق بیمه تولیدی به تعداد بیمه نامه صادره که نشانگر متوسط حق بیمه تولیدی در هر بیمه نامه است. در چهار ماهه اول سال ۱۴۰۴ این میزان به نحو کلی در بازار بیمه ۸۷/۳ میلیون ریال است که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل ۴۸ درصد رشد نشان می دهد. همچنین طی این دوره، "ارزش بیمه نامه" در رشته های نفت و انرژی، هواپیما، اعتبار، کشتی و درمان به ترتیب حدود ۶۷، ۲۱/۳، ۴/۴، ۲/۵ و ۱/۳ میلیارد ریال و در سایر رشته ها به مراتب کمتر می باشد.
- ❖ « سرانه خسارت پرداختی » که حاصل تقسیم خسارت پرداختی به تعداد موارد خسارت است، حاکی از متوسط مبلغ پرداختی در هر مورد خسارت می باشد. این نسبت در چهار ماهه اول سال ۱۴۰۴ معادل ۳۲/۴ میلیون ریال است که ۳۹/۴ درصد در مقایسه با دوره مشابه سال قبل افزایش دارد. به علاوه در این مدت، "سرانه خسارت پرداختی" در رشته های بیمه هواپیما، نفت و انرژی، کشتی، آتش سوزی و باربری به ترتیب حدود ۳۳/۱، ۴/۳، ۳/۳، ۳ و ۲/۹ میلیارد ریال و در سایر رشته ها به مراتب پایین تر است.
- ❖ « سرانه تعداد خسارت » که از نسبت تعداد موارد خسارت به تعداد بیمه نامه صادره به دست می آید، بیان کننده آن است که به طور متوسط در هر بیمه نامه چه تعداد خسارت پرداخت شده است. طی چهار ماهه اول سال جاری، این نسبت در بازار بیمه معادل ۱/۳ واحد است که نسبت به دوره مشابه سال قبل ۰/۲ واحد افزایش داشته است. این شاخص در رشته های بیمه درمان و اعتبار به ترتیب حدود ۳۷/۴ و ۲۰ واحد بوده و در سایر رشته های بیمه به مراتب کمتر از یک واحد است.

چکیده آمار عملکرد بازار بیمه در تیر ۱۴۰۴

تعداد حق بیمه تولیدی در چهار ماهه سال ۱۴۰۴

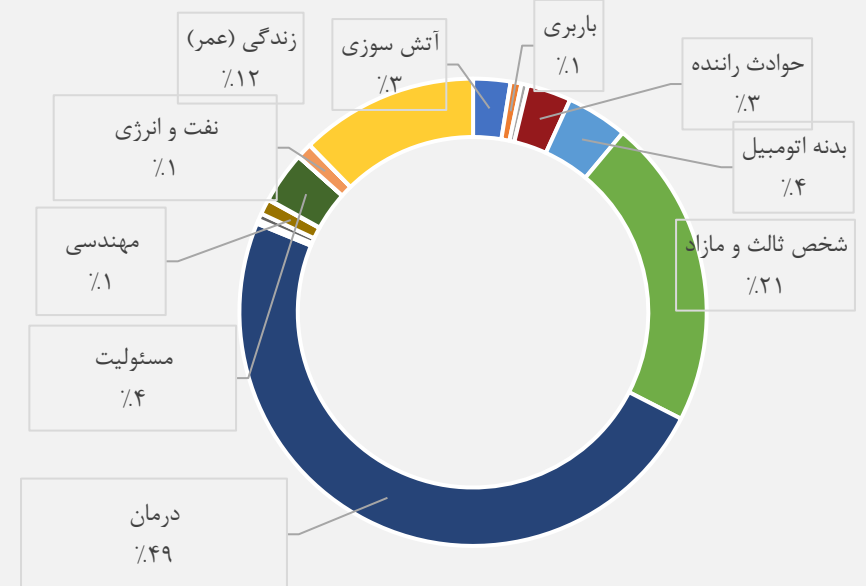

مبلغ حق بیمه تولیدی صنعت بیمه نسبت به چهار ماهه سال گذشته با ۴۹/۸ درصد رشد به ۲۱۶/۵ همت (هزار میلیارد تومان) رسیده است. طی دوره مورد بررسی، رشته بیمه درمان با ۴۸/۷ درصد سهم از پرتفوی حق بیمه تولیدی و رشد ۵۷/۲ درصدی، بی شترین سهم از حق بیمه تولیدی بازار بیمه را به خود اختصاص داده است. پس از رشته درمان، سهم دو رشته شخص ثالث -مازاد و زندگی به ترتیب با ۲۱/۵ و ۱۲/۳ درصد سهم از کل حق بیمه تولیدی در بازار بیمه بیشترین سهم را دارا می‌باشند.

سهم سه رشته مورد اشاره درمان، شخص ثالث -مازاد و زندگی در مجموع حدود ۸۲/۵ درصد از سهم حق بیمه تولیدی بازار بیمه را به خود اختصاص داده‌اند و ۱۷/۵ درصد مابقی حق بیمه به ۱۳ رشته دیگر تعلق دارد.

بر اساس شاخص وزنی تأثیر سهم حق بیمه تولیدی رشته‌های بیمه بر رشد حق بیمه تولیدی بازار بیمه (تأثیر فاکتورهای رشد و سهم) رشته‌های بیمه درمان با سهم ۴۸/۷ درصدی و زندگی با سهم ۱۲/۳ درصدی و با رشد بالاتر بازار بیمه به ترتیب ۵۷/۲ و ۵۶ درصد بیشترین تأثیر را بر رشد حق بیمه تولیدی بازار (با ۴۹/۸ درصد) داشتند. پوشش ریسک مرتبط با اتومبیل (شامل بیمه‌های شخص ثالث -مازاد، بدنه اتومبیل و حوادث راننده) مجموعاً ۲۸/۸ درصد از سهم حق بیمه تولیدی بازار را فراهم آورده است

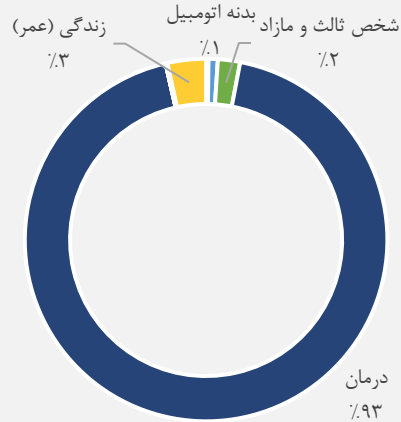
حق بیمه تولیدی در چهار ماهه سال ۱۴۰۴

چکیده آمار عملکرد بازار بیمه در تیر ۱۴۰۴

خسارت پرداختی در چهارماه سال ۱۴۰۴ سهم از کل

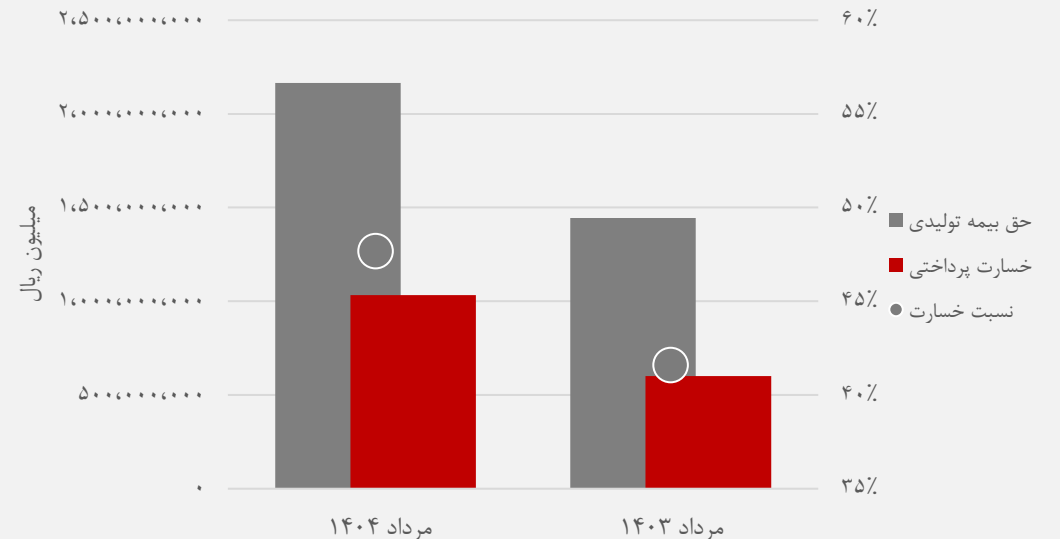

❖ مبلغ خسارت پرداختی بازار بیمه نسبت به چهار ماهه اول سال گذشته با ۷۱/۷ درصد رشد به ۱۰۳/۲ همت (هزار میلیارد تومان) رسیده است.

❖ در چهار ماهه اول سال جاری، رشته درمان با ۴۴/۸ درصد سهم از خسارت پرداختی و رشدی معادل ۷۵/۱ درصد، بیشترین سهم از خسارت پرداختی بازار بیمه را به خود اختصاص داده است.

❖ پس از رشته درمان، رشته‌های بیمه شخص ثالث-مازاد و زندگی به ترتیب با ۲۳/۳ و ۱۴/۳ درصد و در مجموع حدود ۸۲/۴ درصد سهم از خسارت پرداختی بازار بیمه را به خود اختصاص داده‌اند.

مقایسه حق بیمه تولیدی و خسارت پرداختی طی سال‌های ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴

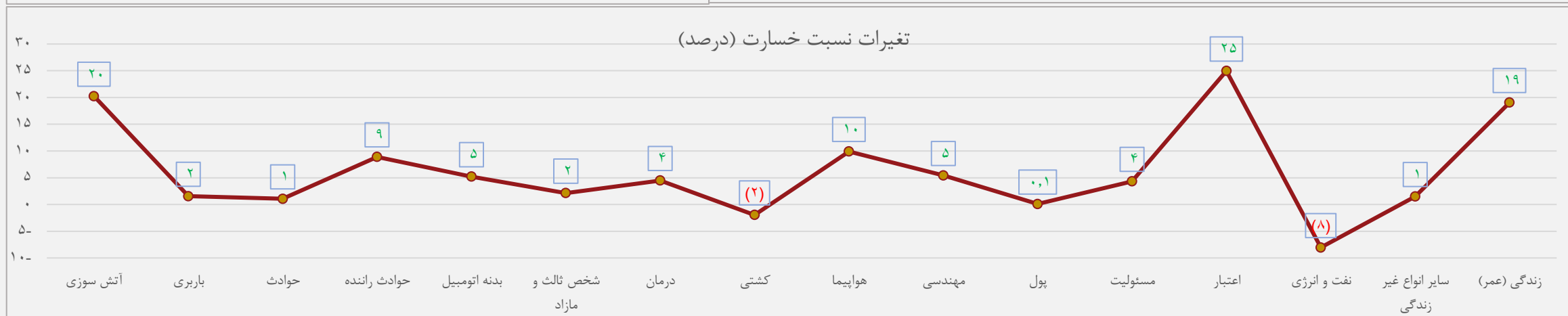
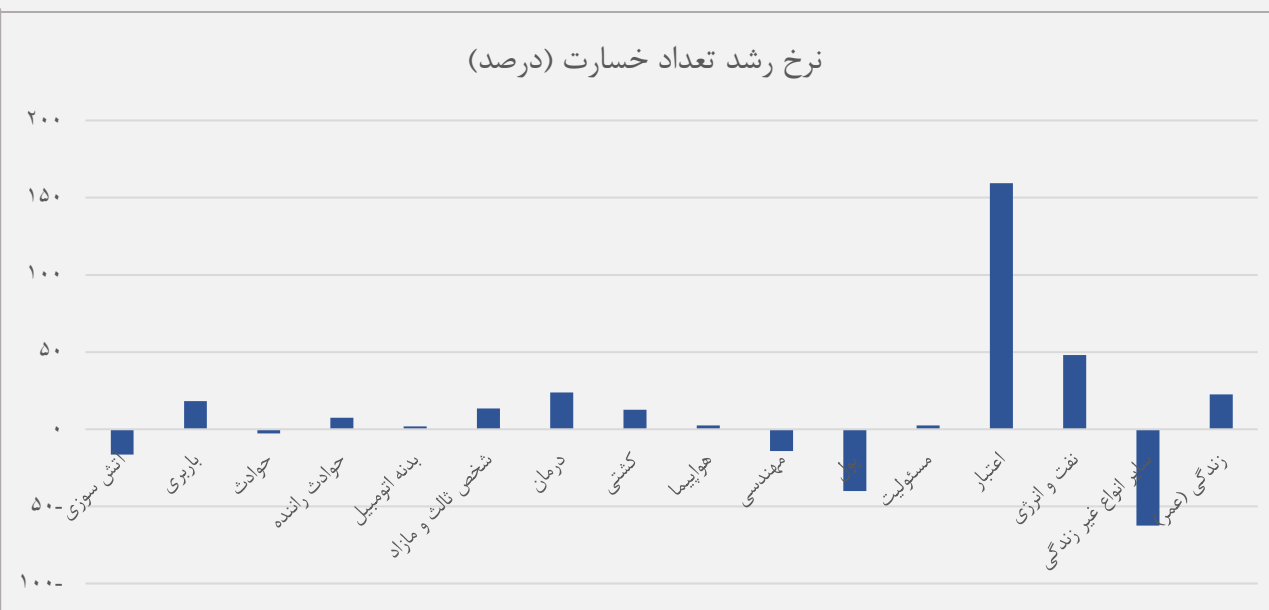
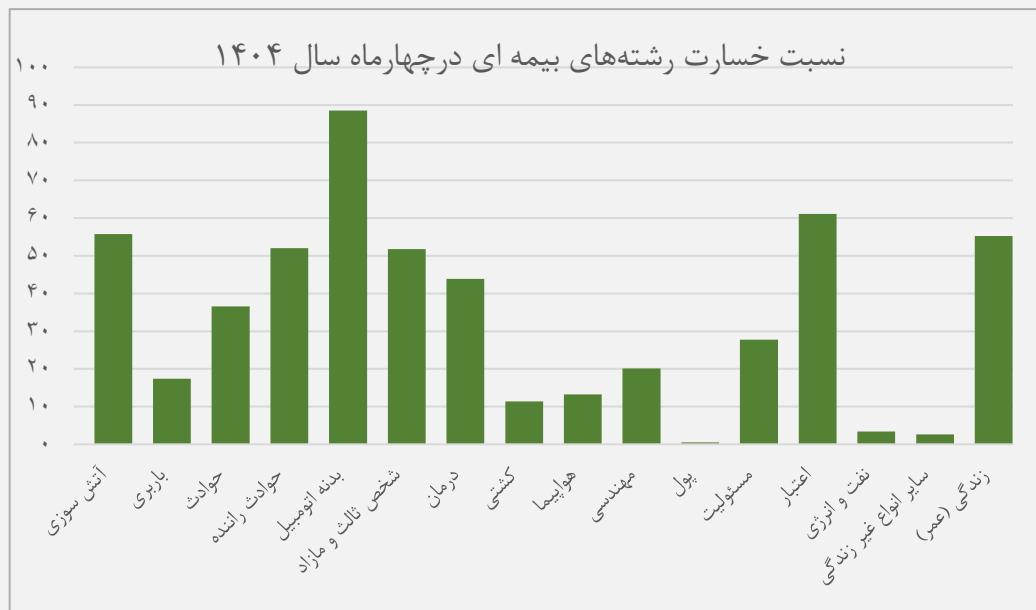

❖ تعداد خسارت پرداخت شده در صنعت بیمه طی دوره مورد بررسی با ۲۳/۲ درصد رشد به بیش از ۲۳/۲ میلیون مورد رسیده است.

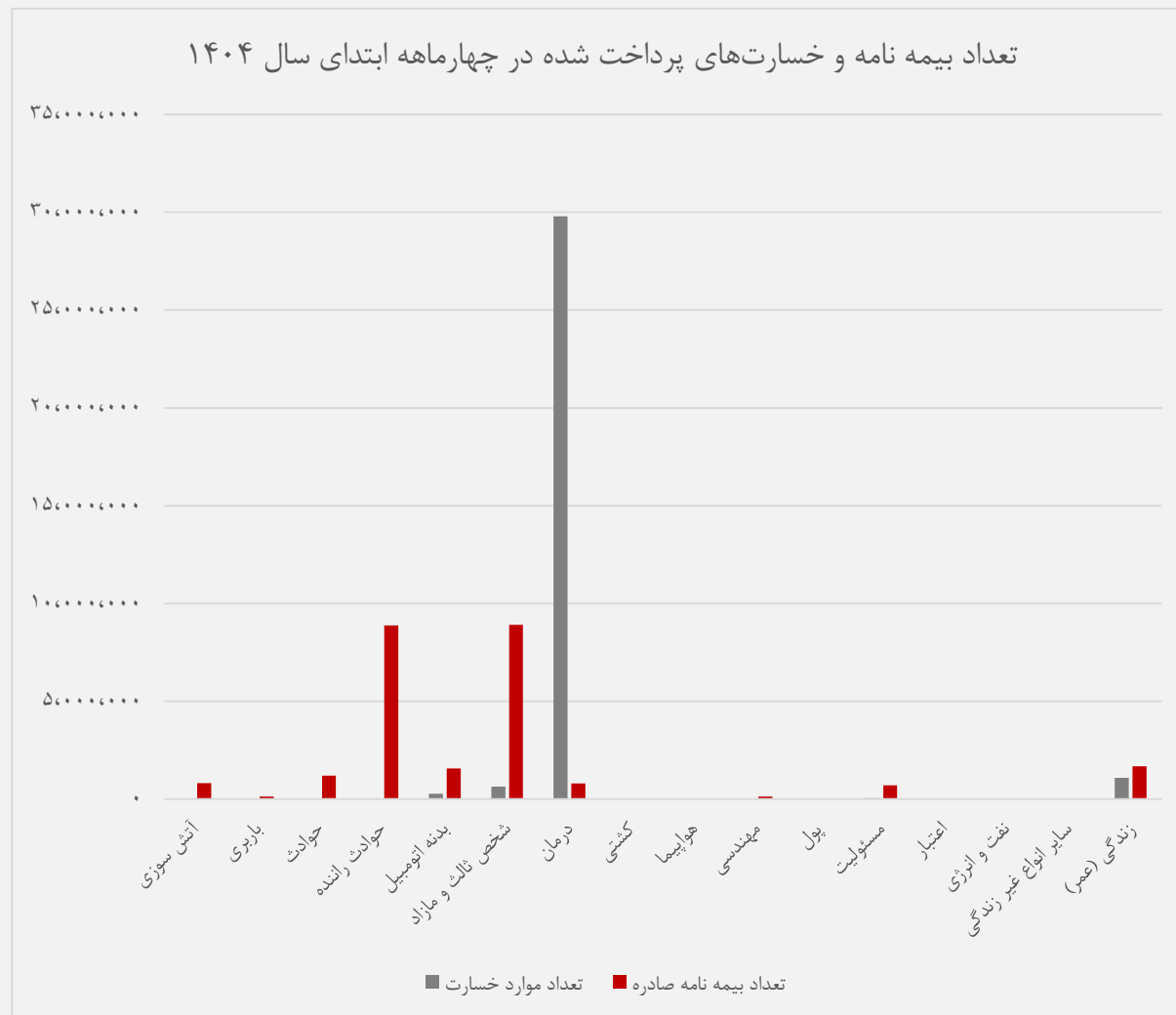
❖ رشد ۲۳/۲ درصدی تعداد خسارت پرداختی بازار بیمه در اصل به دلیل افزایش ۲۳/۸ درصدی این تعداد در رشته درمان با سهم عمده ۹۳/۴ درصدی از تعداد موارد خسارت پرداختی بازار بیمه می باشد.

❖ با توجه به رشد ۷۵/۱ درصدی خسارت پرداختی درمان نسبت به مدت مشابه سال قبل، تعداد موارد خسارت این رشته، ۲۳/۸ درصد افزایش داشته است که علت عمده رشد کم در تعداد موارد خسارت درمان نسبت به مبلغ خسارت پرداختی، برداشت نادرست شرکت‌های بیمه در ثبت تعداد پرونده‌های خسارت درمان به جای تعداد حواله‌های پرداختی در این رشته است.

چکیده آمار عملکرد بازار بیمه در تیر ۱۴۰۴

چکیده آمار عملکرد بازار بیمه در چهارماه سال ۱۴۰۴

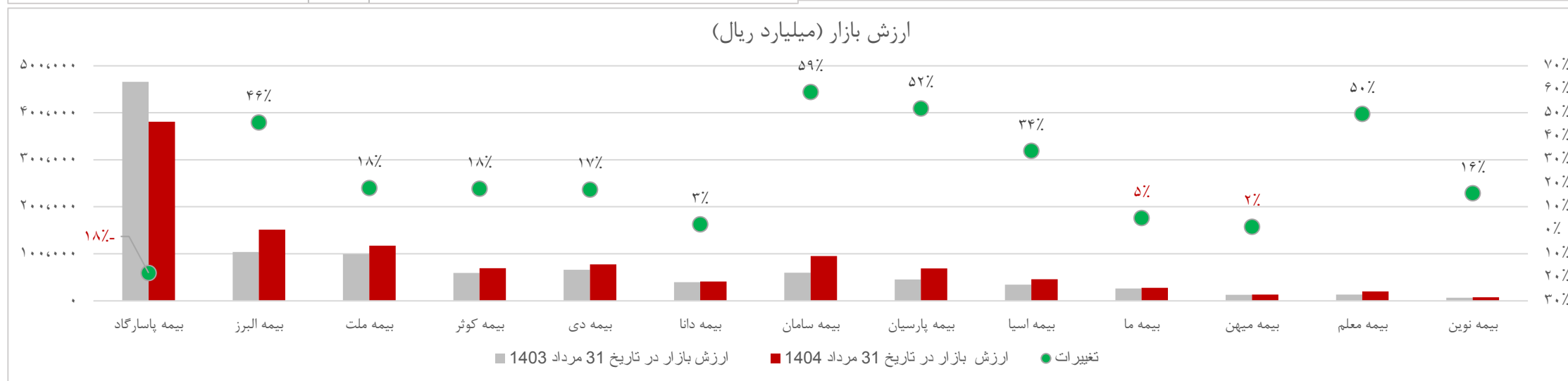
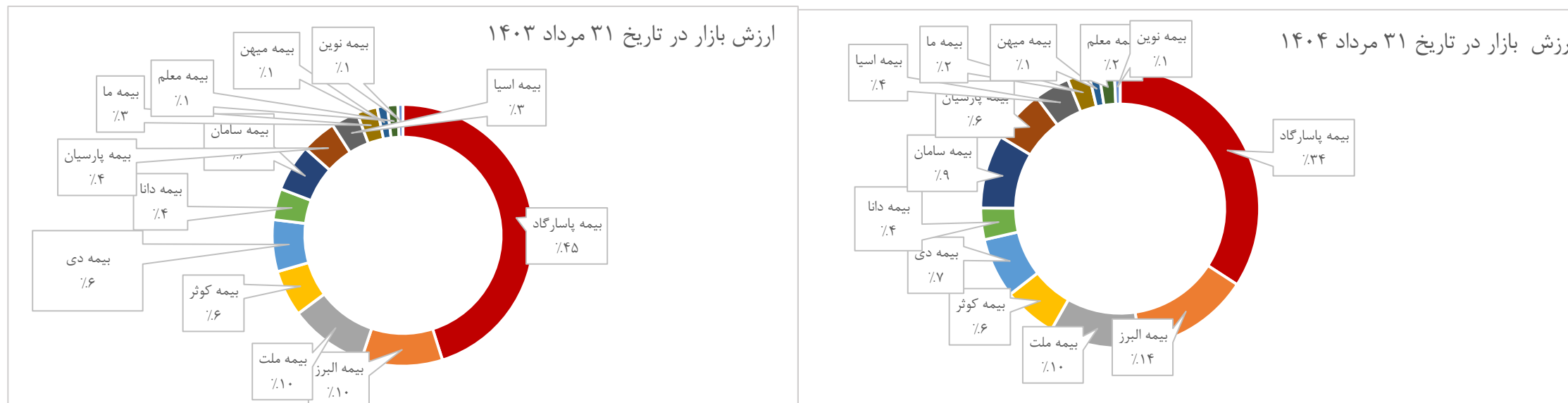
❖ در رشته‌های بیمه اشخاص (مشمول بر: حوادث، درمان و زندگی)، بیمه نامه هم به صورت گروهی و هم به صورت انفرادی صادر می شود ولی تعداد بیمه‌شدگان تحت پوشش این گونهبیمه نامه‌ها در محاسبات دخالت داده نمیشوند و فقط تعداد بیمه نامه‌های صادره مالک عمل قرار می گیرد. براین اساس، تعداد بیمه‌نامه صادره (تعداد قراردادهای بیمه) در مقایسه با حق بیمه تولیدی به مراتب کمتر است و این شاخص برای سه رشته مذکور، شاخص معناداری نیست.

❖ با این وجود، از آنجا که در تمام رشته‌های بیمه (به جز سه رشته مذکور) از تعداد بیمه نامه صادره استفاده میشود، طبق رویه قبل برای رشته‌های گروهی نیز از تعداد بیمه نامه صادره استفاده شده است.

❖ وفق توضیحات فوق، در چهار ماهه اول سال ۱۴۰۴ با وجود آن که حق بیمه تولیدی رشته‌های بیمه درمان، زندگی و حوادث به ترتیب ۵۷/۲، ۵۶ و ۳۵/۸ درصد رشد داشته‌اند، تعداد بیمه نامه صادره حوادث با ۱۶/۹ درصد رشد و در رشته زندگی و درمان به ترتیب با ۲۸/۹ و ۱۸/۳ درصد کاهش مواجه بوده‌اند. از طرف دیگر تورم نیز می تواند نقش اساسی در افزایش حق بیمه ایفا نماید.

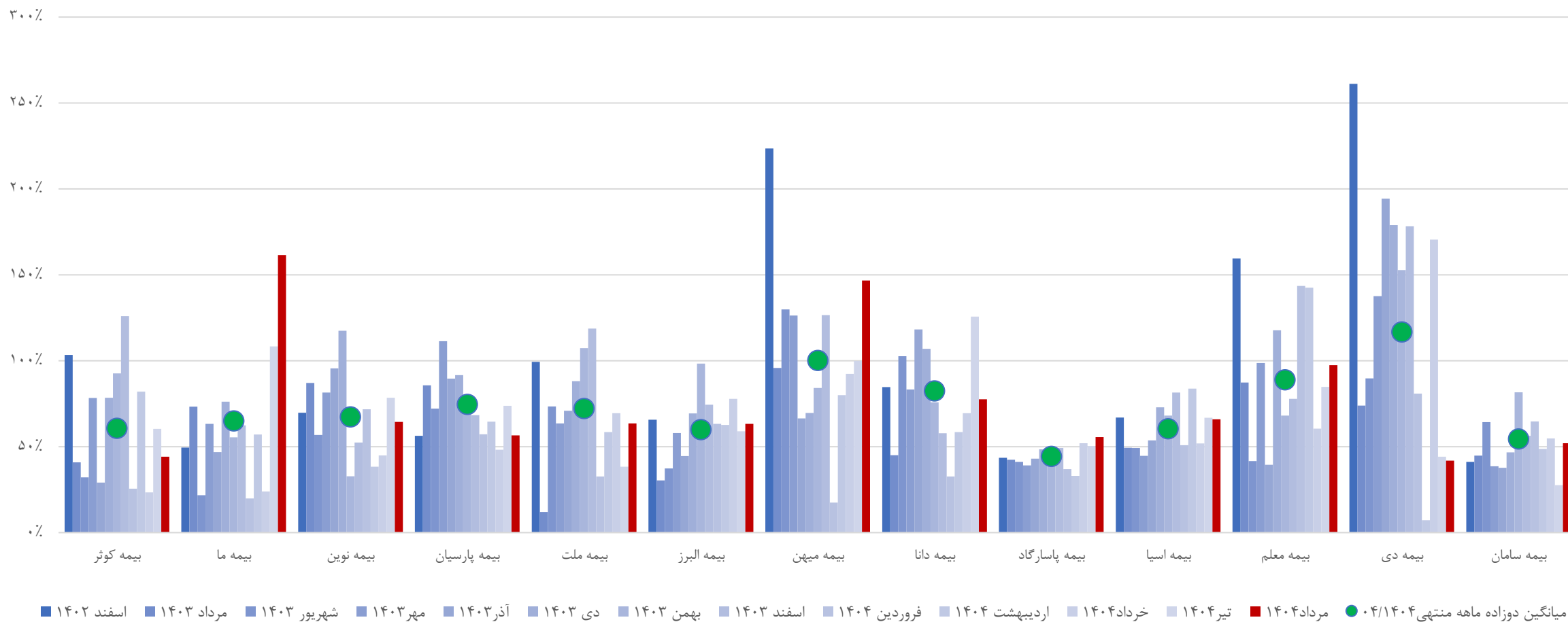
بخش دوم

بررسی گزارش ماهانه شرکتهای بورسی

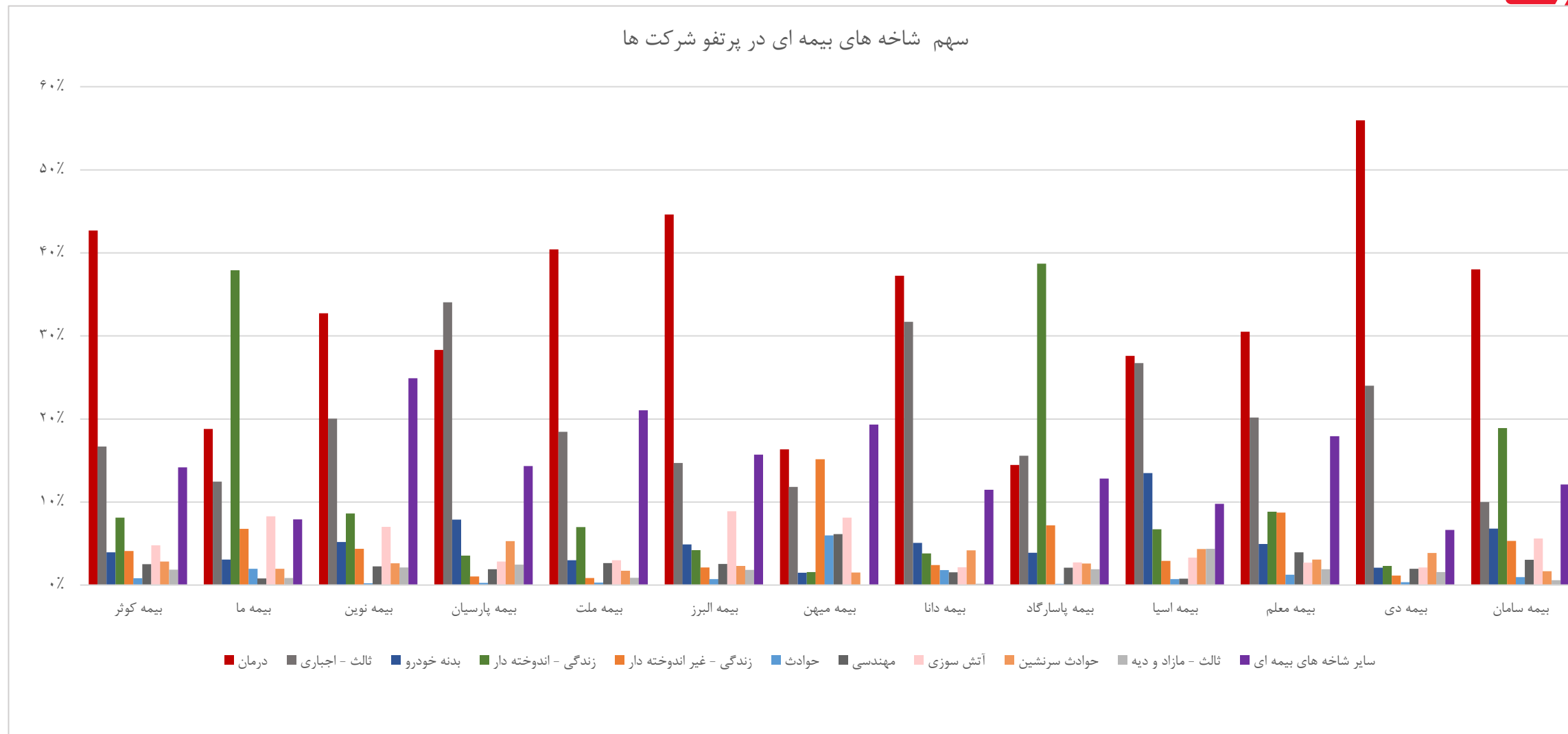

نسبت خسارت پرداختی به حق بیمه صادره دوازده ماهه منتهی به مرداد ۱۴۰۴

✓ شرکت‌های بیمه‌ای بازار پایه به دلیل عدم الزام به ارائه گزارش عملکرد ماهانه در این گزارش لحاظ نگردیده است.

✓ بیمه‌های اتکایی به دلیل ساختار متفاوت کسب و کار با سایر شرکت‌های بیمه در این گزارش لحاظ نگردیده است.

مقایسه شرکت‌های بیمه‌ای از منظر نسبت‌های مالی

